

Hej medlemmar i klosterföreningen!

Det har nu gått en tid sedan föregående medlemsinformation, så det finns en hel del att informera om. Vårprogrammet avslutades enligt plan, bl.a. med föreningsmötena

26 mars	Utbildning till munk, från Cistercienserorderns krönika. Les Septs redovisade baserat på Paul Reinickes framtagna material. Palle hade av hälsoskäl inte möjlighet att medverka.
9 april	Uppfräschning för guider och värdar inför säsongen 2014. Birgitta Alinder ledde kvällen.
23 april	Kap 7 i boken APLAGÅRDAR och KLOSTERLILJOR (som förberedelse för studiebesök), vår egen trädgård. Anders Ekström och Maj Thulin svarade för programmet.
7 maj	Studiebesök i S:a Birgitta Klostermuseum i Vadstena med guidning av museichefen Markus Lindberg. 9 personer trotsade det miserabla vädret och även utomhusdelen visade sig gå bra.

Därutöver ägde en vårstädning rum vid Fattigstugan (12 april).

Guidning

De första gruppguidningarna har kommit igång, dock är det hittills färre bokningar jämfört med 2013. När detta skrivs har den första onsdagsguidningen precis ägt rum. Vi har ju flyttat de planerade guidningarna från tisdagar till onsdagar, dels som försök och dels för att undvika konkurrens från "Allsång på Skansen". Av en slump, i föreningens perspektiv, kommer det att arrangeras "backluckeloppis" vid Bergs slussar på onsdagar. Det innebär att det kommer att samlas människor i området, vilket förhoppningsvis kan vara en fördel för föreningens guidningar. Turisbyrån kommer att ha utsträckt öppethållningstid till kl 20 på onsdagar. Det är även i år Märta Karlsson som är ansvarig för guideverksamheten. Vi har fått en ny guide i Ann-Britt Prestor och som tysktalande guide också Anna Christofferson. Vid säsongens första onsdagsguidning (regn och åska strax innan och i början) kom 4 personer. Därtill kom en konfirmandgrupp från Gustavsberg-Ingarö som på turistbyrån i Berg råkade se att det passande nog var guidning. Olle Andersson, som tidigare lärare och rektor, tog hand om konfirmanderna på ett förnämligt sätt.

Röstförstärkare och nycklar

Föreningen har inköpt tre stycken röstförstärkare, lämpliga att använda vid guidning och dramatiseringar. De förvaras i väggskåpet mitt emot värmeanläggningen i Fattigstugans kök. Detta gör att fler personer (såsom guider) behöver dörrnycklar till Fattigstugan.

Därför har ett antal sådana kopierats upp och de kan kvitteras ut av kassör Margareta Risarp, som successivt tar över Alf Karlssons uppgifter.

Besök från Barton i England - Skolverksamhet

Vreta klostets vänförsamling i Barton-Le-Clay i England var på besök 7-10 juni. I det digra programmet fanns också en visning av Vreta klostets kyrka och klosterruin. Efter denna följde en stund av avkoppling i Fattigstugan då de 10 gästerna fick information om klosterföreningens verksamhet. Eftersom Annie Wernersson medverkade, förutom Örjan Tegler och undertecknad, talade vi mycket om församlingens och föreningens samarbete inom skolverksamheten, där vårterminens program just hade avslutats.

Ny släkttavla

Det arbete med släkttavlan för de Stenkilska och Sverkerska ätterna som Birgitta Alinder och Lars Ladell utfört är nu avslutat. Den nya fina tavlan är nu på plats i museet i kyrkan.

Gröna män i Vreta klostets kyrka

I den nya boken "Den gröne mannen" (recenserad i Corren) berättar författarinnan Adèle Schreiber om den s.k. gröne mannen eller "bladmannen". Det är en förkristen symbol (kanske del i någon fruktbarhetskult) från indisk religion (kan förekomma även i andra kulturer). Konstformen har spridit sig till kristendomen och den gröne mannen finns avbildad i några kyrkor i Sverige och andra europeiska länder. I Linköpings domkyrka finns avbildningar högst upp i några valv (t.ex. i det södra, vänstra, sidoskeppet. I boken säges också att den gröne mannen finns också på predikstolen (från mitten av 1600-talet) i Vreta klostets kyrka. Se nedtill på "pelarna" som finns utvändigt på predikstolen. Märta har lagt ut Correns recension i vaktmästarbåset.

Stenkilska gravkoret

Den 10 april ägde ett möte rum i Vreta klostets kyrka mellan Peter Carelli (Riksantikvarieämbete UV Öst), Olof Hermelin (Östergötlands museum), Markus Lindberg (Linköpings Slots- och Domkyrkomuseum) och representanter för klosterföreningen (Arne Karlsson, Lars Ladell och Sture Lahrin). Det som behandlas var dagsläget i förstudien, dess fullföljande och idéer om vad som kommer därefter.

Markus Lindberg har färdigställt sin rapport inom arkivstudiedelen som nu pågår. Den 28 maj var Östergötlands museum och Riksantikvarieämbetet i Stenkilska gravkoret för att närmare undersöka förutsättningarna för sin respektive del. Det visade sig att monumentet (kenotafen) är massiv varför den planerade undersökningen med fiberoptisk kamera (Östergötlands museum) måste utgå. Däremot var testerna med georadar lovande,

med mindre störningar än befarat i det trånga utrymmet. Det bestämdes att i stället för fiberoptiken komplettera med metalldetektor (Riksantikvarieämbetet).

Pär Karlsson på Riksantikvarieämbetet UV Öst genomförde sin undersökning med georadar på tisdag i denna vecka (24/6). Innan det finns ett tolkningsbart resultat måste en databehandling göras på ett institut i Wien (se www.arkeologiuv.se/prospektering). När Pär kommit tillbaka från sin semester ska han göra den arkeologiska tolkningen. Det vi hoppas se är den exakta lokaliseringen av de kopparkistor vari återbegravningen ägde rum 1921, detta för att lättare kunna bedöma hur mycket arbete en gravöppning innebär (demontering av monumentet eller ej). Vi bör också se om det finns hittills okända strukturer (som fler gravar) då enligt Markus rapport inte hela gravkoret grävdes ut 1919.

Tisdagens aktiviteter besöktes av en journalist, med fotograf, från Corren och TV-kanalen 24Corren. De fick tillfälle att samtala med Pär Karlsson, Markus Lindberg, kh Sverker Linge och representanter för klosterföreningen. För resultaten av denna bevakning hänvisar jag till medierna ifråga (se Corren idag 26 juni. Mycket bra reportage på nästan hela första sidan och ett uppslag, men klosterföreningens roll som drivande av förstudieprojektet framgår inte). Uppdatering av klosterföreningens hemsida (med information och länkar) kommer att ske senare. När förstudien är rapporterad kommer vi att sammankalla den stora gruppen (se på hemsidan vilka som ingår i den) och diskutera möjligheterna för en fortsättning. Det kan också bli fråga om en informationskväll för föreningen och allmänheten. Länk till artikeln:

<http://www.corren.se/nyheter/linkoping/moderna-metoder-kan-avsloja-kungar-och-drottningar-7072427.aspx>

Dramatisering - Östgötadagarna

Alf Karlsson håller ihop denna verksamhet och arbetar tillsammans med Margareta Bengtsson, Lars Ekenger och aktörer med årets dramatiseringar. Beslutade speltillfällen är Klosterdagen 24 augusti (kl 13 och kl 15) och Östgötadagarna 6-7 september (kl 12 och kl 14 på lördagen samt kl 13 på söndagen). Östgötadagarna invigs i Vreta Kluster med medverkan av landshövdingen (börjar 10.30). Föreningen har då fått utrymme för att göra reklam för vandringarna strax därefter. Sista station vid vandringarna är Fattigstugan, där servering av årets bakverk ingår.

Höstens mötes- studieverksamhet

I enlighet med vad som indikerats tidigare har styrelsen kommit fram till följande upplägg av höstens mötes- och studieverksamhet:

Vart fjärde onsdag är det möte med något tema som kan intressera flera medlemmar och kanske ibland även icke medlemmar (Stenkilska kan vara ett sådant). Någon gång kan yttre omständigheter göra att även annan veckodag kan komma ifråga. Mellanliggande onsdagar (på varannanveckorsbasis) reserveras för studiecirklar. I Fattigstugan finns det

plats för två samtidiga studiecirkel. En studiecirkel kan givetvis efter eget beslut välja annan tidpunkt och annan plats för sina träffar.

Höstens första möte äger rum den **10 september kl 19 i Fattigstugan**. På programmet står att diskutera och eventuellt starta studiecirkel. Några grupper och ämnen och verksamheter som i något sammanhang föreslagits är:

- a. Dramaverksamhet (grupp arbetar inför sensommaren 2014)
- b. Guidning (fortlöpande verksamhet beroende av många medverkande)
- c. Les Sept (existerande grupp)
- d. Medeltida brev (under uppstart)
- e. Skriften "Klosterliv i Vreta" (tre utsedda personer arbetar)
- f. Trädgårdsgruppen (arbetar, men behöver fler medlemmar)
- g. Stenkilska gravkoret (tre personer arbetar tillsammans med externa organisationer)
- h. Dräktverksamheten (två dräktansvariga valda)
- i. Skolverksamheten (medlemmar deltar/arbetar "projektvis")
- j. Kyrkan och klostret och deras historia (mötet 9 april)
- k. Ändrade och nya rön och fakta (mötet 9 april)
- l. Vreta och dess plats i världen: hur såg omvärlden – nära och fjärran- ut vi klostertiden? (mötet 9 april)
- m. Hur hängde klostret och Europa ihop? (mötet 9 april)
- n. Vilken betydelse hade cistercienserna i Europa för Vreta? (mötet 9 april)
- o. Hur levde man i klostret? (mötet 9 april)
- p. Olika bevekelsegrunder för klosterliv (mötet 9 april)
- q. Klosters olika kontakter (inte bara biskop Brask). (mötet 9 april)
- r. Personer och släkter som genom åren gjort donationer (mötet 9 april)
- s. Fakta om kyrkans takkronor (mötet 9 april)
- t. Folder om Douglaska gravkoret tas fram (mötet 9 april)
- u. Stenmuseet: koppling mellan dokumentationen och de fysiska föremålen (gammal idé och verksamhet som blir mer aktuell i och med församlingens planer på att göra huset visbart)
- v. Ny skrift om Vreta. Styrelsen m.fl. har konstaterat att det är ett "glapp" mellan skriften "Klosterliv i Vreta" och "Fokus Vreta kloster". En studiecirkel skulle kunna ge ett förslag till profil och innehåll i en sådan skrift genom att studera det rikhaltiga utbudet från andra klosterplatser.
- w. Inventarier i kyrkan och deras symbolik (ny idé, jfr ex.vis den gröne mannen)

Östergötlands bokmessa den 20 september

Föreningen är anmäld till Östergötlands bokmessa på Linköpings stadsbibliotek den 20 september. Vi avser att sälja våra böcker och ge information om föreningens verksamhet.

Slutligen vill jag å styrelsens vägnar önska Er alla en bra sommar
Sture, ordf.